

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI
Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat
Școala Doctorală de Cibernetică și Statistică Economică

TEZĂ DE DOCTORAT – REZUMAT

**STATISTICA INFORMAȚIONALĂ CU APLICAȚII –
REGIONALIZAREA ROMÂNIEI**

Drd. Ioana-Ruxandra LIE

Conducător științific:

Prof. univ. dr. Nicolae V. MIHĂIȚĂ

București, 2017

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT

Rezumat

Summary

Mulțumiri

CUPRINS

INTRODUCERE

1. CADRU TEORETIC ȘI CERCETĂRI

1.1. REGIONALIZARE, REGIUNE, POLITICĂ REGIONALĂ, DEZVOLTARE REGIONALĂ: CLARIFICĂRI CONCEPTUALE ȘI MECANISME DE FUNCȚIONARE

1.2. REGIUNILE ÎN ISTORIE

1.2.1 Organizarea teritorială în lume

1.2.2 Organizarea teritorială a României de-a lungul timpului

1.3. NOMENCLATORUL UNITĂȚILOR TERITORIALE PENTRU STATISTICĂ (NUTS)

1.4. NECESITATEA REGIONALIZĂRII ȘI DEZVOLTAREA REGIONALĂ

1.5. EXPERIENȚA EUROPEANĂ A REORGANIZĂRII TERITORIALE

1.5.1. Danemarca

1.5.2. Grecia

1.5.3. Franța

1.5.4. Germania

1.5.5. Marea Britanie

1.5.6. Republica Cehă

1.5.7. Slovacia

1.5.8. Ungaria

1.5.9. Concluzii ale experienței europene

2. OBIECTIVE ȘI METODOLOGIA CERCETĂRII

2.1. OBIECTIVELE CERCETĂRII

2.2. METODOLOGIA CERCETĂRII

3. REZULTATE EMPIRICE

3.1 ANALIZA OMOGENITĂȚII REGIUNILOR ROMÂNIEI PE BAZA ENERGIILOR INFORMAȚIONALE

3.1.1 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al populației

3.1.2 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al industriei

- 3.1.3 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al agriculturii
- 3.1.4 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al comerțului exterior
- 3.1.5 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al turismului
- 3.1.6 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al serviciilor
- 3.1.7 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al educației
- 3.1.8 Analiza omogenității regiunilor din punct de vedere al serviciilor de sănătate

3.2 GRUPAREA JUDEȚELOR ROMÂNIEI CU AJUTORUL ANALIZEI FACTORIALE

- 3.2.1 Gruparea variabilelor în factori relevanți
- 3.2.2 Gruparea județelor în funcție de factorii relevanți
- 3.2.3 Ierarhizarea județelor în funcție de factorii relevanți

3.3 MODEL DE COOPERARE INTERREGIONALĂ. ANALIZĂ CU AJUTORUL STATISTICII INFORMAȚIONALE ONICESCU

- 3.3.1. Cooperare între regiunile Nord-Vest, Vest și Centru
- 3.3.2. Alte decizii care ar putea îmbunătăți procesul de cooperare interregională

4. CONCLUZII ȘI PROPUNERI

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

ANEXE

Lista abrevierilor și acronimelor folosite în lucrare

Lista tabelor din lucrare

Lista figurilor și a graficelor din lucrare

Lista anexelor la lucrare

Cuvinte cheie: *analiză factorială, aport informațional, cooperare, dezvoltare regională, energie informațională, NUTS, politici regionale, regionalizare, statistică informațională.*

Rezumat

Încă din Antichitate, baza pentru dezvoltarea statelor și a societăților a fost reprezentată de o administrare eficientă și de aplicarea politicilor care să stimuleze dezvoltarea, ținând cont de calitățile și contextul fiecărei zone în parte.

În anul 1998 teritoriul României a fost împărțit în 8 regiuni, dar care nu sunt unități administrativ-teritoriale și nu au personalitate juridică. În pragul unei noi perioade de planificare financiară a UE (2014 -2020), regiunile au reintrat în discuția publică, deoarece viziunea europeană este de a pune accent pe regiuni ca bază a cooperării la nivelul blocului continental, dar acțiunea nu s-a concretizat deocamdată într-o reorganizare teritorială. Totuși, pentru a putea avea acces la fondurile europene și pentru a le putea folosi mai eficient, este necesar ca luarea unei decizii asupra unităților administrativ-teritoriale de tip NUTS 2 să se ia cât mai curând.

Scopul cercetării din teza de doctorat este de a identifica formule de reorganizare astfel încât disparitățile intraregionale să fie cât mai mici și să se creeze cadrul optim pentru dezvoltarea viitoare.

Lucrarea cuprinde patru capitole.

În primul dintre acestea sunt prezentate noțiunile teoretice necesare analizării temei, respectiv regiune, regionalizare, dezvoltare regională, politici regionale, regiuni NUTS. Sunt prezentate și principalele motive pentru care este necesară regionalizarea României și modul cum se așteaptă ca aceasta să determine dezvoltarea economică și socială.

Tot în acest capitol este cuprinsă și o descriere succintă a modului de organizare a spațiului de-a lungul istoriei, atât la nivel mondial, cât și pe teritoriul României, în scopul de a arăta că reorganizarea teritorială în scopul dezvoltării nu este un concept nou. În plus, deoarece mereu există lecții de învățat din experiența altor state, este analizat modul în care s-a realizat, în ultimii 50-70 de ani, reorganizarea unităților administrative din diferite țări europene. Astfel, sunt identificate câteva aspecte de care este necesar să se țină seama și în cazul trasării regiunilor României (consultarea populației, dimensiunile și atribuțiile regiunilor

care vor fi create, existența unor surse proprii de finanțare a regiunilor), precum și elemente care este bine a fi evitate (tratamentul inegal față de regiunile aceleiași țări, posibile piedici din partea administrațiilor locale sau a reprezentanților guvernării centrale, care pierd influență prin descentralizare).

Capitolul al doilea cuprinde prezentarea obiectivelor cercetării, precum și a metodelor folosite: statistica informațională Onicescu (energie informațională, câștig informațional), analiza factorială, analiza dispersională.

Capitolul al treilea, cel mai important, cuprinde analiza datelor, realizată cu ajutorul metodelor menționate anterior, precum și comentariile și sugestiile care pot fi desprinse din rezultatele obținute.

Astfel, în prima etapă a cercetării, cu ajutorul energiilor informaționale, este analizată omogenitatea regiunilor de dezvoltare ale României, atât în forma lor actuală, cât și în alte variante propuse de autor. Analiza este realizată pe baza unor indicatori relevanți pentru domenii precum demografie, industrie, comerț exterior, turism, agricultură, infrastructură, servicii de sănătate, educație. În cele mai multe dintre domenii studiate se obține o structură relativ omogenă a județelor din fiecare regiune, în funcție de variabilele analizate. Acesta este un rezultat pozitiv, deoarece multe dintre lucrările de specialitate indică faptul că este mai bine ca zonele ce compun o regiune să fie omogene. În plus, această omogenitate este utilă atunci când, după reorganizarea teritorială, fiecare regiune va putea să realizeze și să aplice politici de dezvoltare adaptate specificului fiecăreia dintre ele, care să țină cont de punctele tari ale zonei, și să rezolve problemele de dezvoltare existente.

În cea de-a doua parte a cercetării, pe baza variabilelor menționate anterior, cu ajutorul programului IBM-SPSS, sunt determinați trei, patru sau cinci factori relevanți, în funcție de care sunt ierarhizate și grupate județele. Unul dintre motivele pentru care este realizată această grupare este de a vedea în ce măsură județele ce fac parte din aceeași regiune se încadrează în aceeași categorie. Un al doilea motiv este acela de a descoperi similaritățile dintre județe, aflate chiar la distanță unele de celelalte din punct de vedere geografic, dar care pot totuși să găsească forme de cooperare (atât experiența altor state, recomandările Uniunii Europene, cât și ideea diplomatică de proiect comun capabil să unească ceea ce a fost cândva dezbinat conduc spre ideea cooperării, mai importantă chiar decât componenta efectivă a regiunilor). Și această analiză a demonstrat omogenitatea regiunilor, județele fiecăreia aflându-se, în mare

parte în aceeași grupă. Sunt evidențiate de asemenea județele mai performante din fiecare regiune, care pot servi ca poli de dezvoltare a întregii zone din jurul lor, conform teoriilor moderne în privința dezvoltării, prin cooperare, transfer de know-how etc.

Referitor la cooperare, în cea de-a treia etapă a cercetării este prezentat un model de analiză a cooperării interregionale cu ajutorul statisticii informaționale Onicescu, pentru a vedea ce tip de legături (ascunse, false, slabe, iluzorii, puternice) există între elementele implicate. Ca proiect comun este aleasă dezvoltarea infrastructurii (autostrăzi), deosebit de importantă în acest moment pentru România. Sunt analizate potențialele decizii ale regiunilor implicate, proiectele preferate de fiecare, elementele care ar putea fi de folos unui potențial investitor privat în aceste proiecte. Se demonstrează importanța cunoașterii cât mai multor informații și analiza relațiilor ascunse dintre factori, pentru fundamentarea deciziilor. Sunt evidențiate de asemenea rezultatele pozitive și avantajele ce pot fi obținute atunci când comportamentul partenerilor la cooperare devine mai altruist.

Teza se încheie cu prezentarea principalelor concluzii și recomandări rezultate în urma cercetării realizate.